

трагедія: Голодомор 1932–1933 років в Україні і його відображення в науковій та громадській думці Заходу // Політика і час. — 1993. — № 8 (у співавт.); Від голоду до голоду: Комуно-радянська продовольча політика в Україні в 20–30-х роках. — К., 1998; Центральна Рада і селянство // Історія України: Маловідомі імена, події, факти. — К., 1999. — Вип. 5; Історія України у запитаннях і відповідях: Навч. посібн. — К., 2002, 2003 (у співавт.); Історія України: Навч. посібн. — К., 2003, 2006; Вища освіта і Болонський процес: Навч. посібн. — К., 2006 (у співавт.); Українська та зарубіжна культура: Навч. посібн. — К., 2006; Концептуальна модель підготовки фахівців у вищому технічному навчальному закладі // Управління проектами, системний аналіз і логістика: Наук. журнал. — Вип. 4. — К., 2007 (у співавт.).

Дж.: Анкета Б.І. Хорошуна.

Віктор Крупина

ЦІБОРОВСЬКА-РИМАРОВИЧ Ірина Олегівна (31.08.1956, м. Київ) — історик, книгознавець, архівіст, дослідниця приватних і монастирських бібліотек України XVIII ст., діяльності друкарень XVIII — I чв. XIX ст. на етнічних українських землях, книжної культури України XVIII ст.

1979 закінчила іст. ф-т КДУ ім. Т.Г.Шевченка. 1980–1990 — м.н.с., ст. палеограф, зав. Відділу давніх актів ЦДІА України у м. Києві. З 1990-х працює на посадах: 1990–1994 — м.н.с., 1995–2003 — н.с., з 2003 — по теперішній час — ст.н.с. відділу стародруків та рідкісних видань НБУ ім. В.І. Вернадського. 2001 у НБУ ім. В.І. Вернадського захистила канд. дис. «Родові бібліотеки Правобережної України XVIII ст. у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: історія та бібліографічна реконструкція» (наук. кер. — академік НАН України, д. філос.н., проф. О.С. Онищенко). Член Міжнародного наук. т-ва дослідників XVIII століття. Учасник міжнародних наукових конференцій з питань книгознавства, бібліотекознавств, джерелознавства, які проходили в Україні та за кордоном (Польща, Росія, Словаччина). У рамках угоди про наукове співробітництво між Національною бібліотекою України ім. В. І. Вернадського та Бібліотекою Народною (Варшава) брала участь у підготовці каталогу бібліотеки польського короля Станіслава Августа Понятовського.

Авторка бл. 40 наук. праць.

Тв.: Нововиявлені твори мініатюрної графіки XVI–XVIII ст. в актових книгах ЦДІА УРСР у м. Києві // Архіви України. — 1987. — № 4; Книги Франциска Скорини у зібранні Центральної наукової

бібліотеки Академії наук УРСР: Каталог. — К., 1991 (у співавт.); Видання друкарень, що діяли в українських землях у XVI–XVIII ст., у бібліотеці Вишневецького замку // Бібліотечний вісник. — 1998. — № 6; Колекція Ф. Мікошевського: видання друкарень, що діяли в українських землях у XVI–XVIII ст. // Бібліотечний вісник. — 1999. — № 2; Каталог стародрукованих видань, що зберігаються у Центральному державному історичному архіві України у м. Києві (ЦДІАК України). 1494–1764. — К., 1999 (у співав.); Сходознавець Тадей Крусинський і його праці у фондах Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського // Київські полоністичні студії. — Т. 4: Українсько-польські літературні контексти. — К., 2003; Рідкісне видання XVIII століття друкарні Луцького домініканського монастиря у фондах Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. — Вип. 10. — К., 2003; Історико-книгознавчий огляд примірників книжки Д. Братковського «Світ, по частинах розглянутий» з фондів Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського // Братковський Д. Світ, по частинах розглянутий. Фототипічне видання. Переклад, Джерела. Студії. — Луцьк, 2004; Родова міщанська бібліотека Алембеків доби бароко: історія та її книжки в Національній бібліотеці України ім. В.І. Вернадського // Київські полоністичні студії. — Т. 6: Українсько-польські літературні контексти доби бароко. — К., 2004; Стародруки як джерело біографічних досліджень // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. — Вип. 13. — К., 2004; Бібліотекар XVIII століття: фах, звання, соціальний статус // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. — Вип. 13. — К., 2004; Видання друкарні Луцького домініканського монастиря в зібраннях Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського // Волинська книга: історія, дослідження, колекціонування. — Вип. 1. — Остріг, 2005; Видання друкарні Бердичівського монастиря босих кармелітів (1760–1840) як джерело до історії видавничої справи в Україні // Рукописна та книжкова спадщина України. — Вип. 10. — К., 2005; Календарі друкарні Бердичівського монастиря босих кармелітів: зміст, особливості друкарського оформлення, побутування // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського. — Вип. 16. — К., 2006; Родові бібліотеки Правобережної України XVIII ст. (Вишневецьких-Мнішеків, Потоцьких, Мікошевських): історична доля та сучасний стан. — К., 2007; Книжковий фонд відділу стародруків та рідкісних видань Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського як джерельна база історичних

досліджень // Рукописна та книжкова спадщина України. — Вип. 12. — К., 2007.

Дж.: Анкета І.О. Ціборовської-Римарович.

Олена Ковальчук

ЧАБАН Анатолій Юзефович (09.09.1946, с. Джулинка Бершадського р-ну Вінницької обл.) — дослідник історії українського козацтва, козацької держави сер. XVII ст., проблем регіональної історії, д.і.н. (1996), проф. (1997), Відмінник народної освіти (1996).

1964–1970 — навчався в Уманському держ. пед. ун-ті ім. П.Г. Тичини. 1964–1965 — учитель сш на Кіровоградщині, дир. районного будинку піонерів; 1965–1991 — на комсомольській та партійній роботі в Кіровоградській та Черкаській областях; 1972–1974 — служба в лавах Радянської армії; 1979–1981 — в аспірантурі АСН (м. Москва). Під кер. д.і.н., проф. О.І. Яковлева там само захистив канд. дис. «Формування соціальної активності молоді села України (1970–1976 рр.)». 1991–2000 — ст. викладач, доц., проф., зав. каф. історії України Черкаського нац. ун-ту ім. Б. Хмельницького. Докт. дис. «Історія Середнього Подніпров'я з найдавніших часів до середини XVII ст. (Геополітичний аспект)» захистив 1996 (наук. консультант — акад. В.А. Смолій). 2000–2003 — заст. голови Черкаської обласної держ. адміністрації з гуманітарних питань; 2003–2006 — перший секретар Посольства України в Республіці Казахстан. З 2006 — зав. каф. історіографії, джерелознавства та спеціальних іст. дисциплін України Черкаського нац. ун-ту ім. Б. Хмельницького.

Під його керівництвом захищено 4 канд. дис., діє науковий Центр вивчення історії Середнього Подніпров'я. Дійсний член Української академії іст. наук (1999); нагороджений орденом «Знак пошани» (1976), Грамотою президії Верховної Ради УРСР (1979), почесним знаком «За заслуги перед Черкащиною» (2006). Ред. збірників «Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку»; «Книга пам'яті. Черкаська область»; «Українські студії про «Слово»»; «Українці Казахстану».

Автор понад 140 друк. праць.

Тв.: Витоки. — 1994; Середнє Подніпров'я. — 1999; Феномен Тараса Шевченка // Громадсько-політичний та літературно-художній журнал Казахстану «Аманат». — 2004. — № 4, березень; Раз добром налите серце вік не прохолоне // Українські новини (Казахстан). — 2004. — № 18; Витязь української поезії // Громадсько-політичний та літературно-художній журнал Казахс-